

Z DUCHEM CZASU... MIT DEM ZEITGEIST

Barbara Krzeszewska-Zmyślony

V Dni Polsko-Niemieckie - październik'2017 zainaugurowane zostaną koncertem pod hasłem *Z duchem czasu... mit dem Zeitgeist*. Polskie i niemieckie utwory muzyczne zagra Polsko-Niemiecka Orkiestra Młodzieżowa Zielona Góra-Frankfurt/O. Tym razem teksty literackie po polsku i po niemiecku wygłoszą uczniowie Zespołu Szkół Ekologicznych. W kilku przedszkolach i szkołach podstawowych odbędą się *Spotkania z kulturą i językiem niemieckim*. Odbędzie się także spotkanie studentów BTU CS z Cottbus i studentów UZ pod hasłem *Miejsca pamięci miejscami edukacji do demokracji*. Organizatorem Dni Polsko-Niemieckich jest Centrum Kultury i Języka Niemieckiego Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Program V Dni Polsko-Niemieckich 2017 *Z duchem czasu...*

- Wystawa wycinanek Eryki Schirmer w Bibliotece Miejskiej w Nowej Soli - **wrzesień**
- „Jabłuszko” Akcja Szkół Średnich Zielonej Góry – **6 października 2017 r.**
- XX-lecie Klubu Kiwanis w Muzeum Ziemi Lubuskiej z udziałem niemieckiego Klubu z Frankfurtu/O. – **6 października 2017 r.**
- Koncert Polsko-Niemieckiej Orkiestry Młodzieżowej z udziałem Uczniów z Zespołu Szkół Ekologicznych - **9 października 2017 r., godz. 18.00**, siedziba Rektoratu UZ, ul. Licealna 9
- Wystawa wycinanek Eryki Schirmer w Niepublicznej Szkole Podstawowej im. Marii Montessori - **10 października 2017 r.**
- Seminarium Studentów BTU CS i Uniwersytetu Zielonogórskiego w Krzystkowicach - **27 października 2017 r.**
- Polska poezja w niemieckich tłumaczeniach, Filia nr 4 WIMBP im. C. Norwida, ul. Podgórna 45 - **25 października 2017 r., godz. 16.00**
- Konkurs Językowy - LO nr V - **20 października 2017 r.**
- Koncert w kościele „U Luteranów” z okazji 500-lecia reformacji - **22 października 2017 r., godz. 18.00**
- Czytanie poezji Eryki Schirmer po niemiecku i po polsku – Uniwersytet Trzeciego Wieku
- Spotkania z kulturą i językiem niemieckim w Miejskich Przedszkolach nr 3, 11 i 37 oraz w SP nr1 i 6, a także w Zespole Szkół Ekologicznych oraz SP w Gronowie
- Gry i zabawy z językiem niemieckim w WIMBP im. C. Norwida dla Przedszkoli w dniach **9–12 października 2017 r.**
- 12. Spotkanie z dyrektorami jednostek oświatowych Zielonej Góry w/s projektu „Wczesny start do nauki języka sąsiada” – Miejskie Przedszkole nr 3 - **21 października 2017 r.**

NOWOŚCI WYDAWNICZE

Przemiany edukacji przedszkolnej w Polsce i Czechach okresu transformacji ustrojowej, Marzenna Magda-Adamowicz, *Changes in pre-school education in Poland and the Czech Republic at the time of political transformation*

„W pierwszych latach po radykalnej zmianie systemu politycznego w roku 1989 czeska i polska oświata odrzuciła wszystko co miało związek z poprzednim komunistycznym ustrojem. Potępiono autorytatywną manipulację, indoktrynację nauczycieli i dzieci, ich rodziców. Niezmiernie szybko przebiegły zmiany w świadomości obywateli, co dalej poprowa-

dziło do transformacji na poziomach kierowniczych i odideologizowania treści nauczania na każdym etapie kształcenia. Zdecentralizowano władzę polityczną na rzecz przekazania kompetencji kierowniczych poszczególnym placówkom oświatowym, jako organom bezpośrednio podległym ministerstwu szkolnemu. Jednocześnie doszło w obydwóch państwach do demobilizacji szkolnictwa państwowego, dzięki czemu powstały liczne prywatne i społeczne jednostek (przedszkola, szkoły każdego szczebla). (...)

Obok negacji tego co było komunistyczne szukano sposobów naprawy. Nawiązywano do doświadczeń charakterystycznych dla minionych epok ale sprawdzonych i utożsamianych z narodową tradycją kształcenia. Krytykowano między innymi ogólne i bezwzględne początkowe kształcenie, mały dostęp młodzieży do szkolnictwa wyższego, przekazywanie

wysoko wyspecjalizowanej wiedzy zawodowej itp¹. Także wychowanie przedszkolne w Polsce i Czechach stało się źródłem wielu emocji, na przykład przeciwnicy uważali, że „przedszkole to wytwór minionych czasów, a zwolennicy wskazywali na symulujące znaczenie przedszkola dla rozwoju małego dziecka”².

Na przełomie XX i XXI wieku pojawiały się oryginalne idee pedagogiczne przyczyniające się do reformowania oświaty³ na niemalże każdym szczeblu kształcenia, które często były fundamentem dla pedagogicznych inicjatyw niektórych nauczycieli lub ośrodków edukacyjnych.

Na rozwój oświaty w demokratycznych państwach czeskim i polskim wpłynęły nasilające się tendencje międzynarodowe. W ostatnich dekadach odbywało się też wiele spotkań nauczycieli wychowania przedszkolnego, ich zwierzchników oraz pracowników naukowych zajmujących się tą dziedziną wiedzy. W ich trakcie wymieniano się informacjami, doświadczeniami, rozwiązaniami. Niektóre z nich było skąpe, odmienne. To jednocześnie zasugerowało pozyskanie nowej adekwatnej wiedzy, porównanie niektórych na zewnątrz wydających się zbliżonych rozwiązań.

Niniejsze było motywem zaprojektowania badań międzynarodowych pod nazwą *Pre-school education in Poland and the Czech Republic. A comparative study* (nr 9041/R/14/R15) i ich realizowania w latach

1 ibidem

2 Brańska E., *Twórcze poszukiwania - innowacje i eksperymenty w wychowaniu przedszkolnym*, w: *Wychowanie w Przedszkolu*, 1994, nr 4, s. 208.

3 Śliwierski B., *Reforma czeskiej edukacji szkolnej*, w *Nowa szkoła*, 1997, nr 9.